

Florentin Smarandache
Din Amazonia
în Pampas
(fotojurnal instantaneu)

Florentin Smarandache

Din Amazonia în Pampas

(fotojurnal instantaneu)

FOTO COPERTE: *Tribul indigen Tokano (I)*
În șalupă, pe Amazon (IV)

REFERENȚI:

prof. dr. Dumitru Gherghina, Craiova
prof. Mihaela Gâțu, Bruxelles
Miron Blaga, consultant artistic, Oradea

REDACTOR DE CARTE:

Victor Gribincea
Societatea cultural-științifică AdSumus
E-mail: ad.sumus@laposte.net

E-PUBLISHING:

EuropaNova asbl
Bruxelles, clos du Parnasse 3E
E-mail: info@europanova.be

COPYRIGHT:

Florentin Smarandache, Text & Foto, 2014
E-mail: fsmarandache@gmail.com

ISBN 978-1-59973-289-3

Florentin Smarandache

Din Amazonia în Pampas

(fotojurnal instantaneu)

Bruxelles – Gallup – Oradea, 2014

Sumar

Amazonia, Manaus..... 5

Rio de Janeiro..... 24

Campo Grande, Pantanal 40

Iguaçu și Iguazu 60

Buenos Aires..... 77

Amazonia, Manaus

23-24.03.2014 – Febra plecării (deși abia peste o lună și jumătate!) pe continentul sud-american. De doi ani ne bătuse gândul pentru această excursie, dar am tot amânat... Din nehotărâre.

Însă prețurile se tot măresc la călătorii. De pildă, dacă acum 10 ani, costa avionul și hotelul pentru o săptămână în Hawaii vreo 500\$, acum s-a scumpit de patru ori. Pentru Argentina nu ne-a trebuit viză, ci doar „taxa de reciprocitate” (tot un drac!) pentru cetățenii din SUA, Canada și Australia: 160\$, plus 49\$ comision agenției Trivisa (totul rezolvat online). Intrare multiplă timp de 10 ani.

În schimb, pentru Brazilia e mai cu cântec: completat formular, cu fotografie, probă a itinerariului (cumpărarea biletelor dinainte!), copie notariată a carnetului de conducere (dovadă a locului de rezidență), formularul de comandare a vizei către agenția din Houston („BCV Visa and Passport Services”) și un *check* de 180\$ viza, plus 49\$ comisionul.

Biletul de avion n-a fost chiar așa de scump: 1266,82\$ de persoană, pe ruta Albuquerque-Manaus (în jungla Amazonului) și de întoarcere: Buenos Aires-Albuquerque.

Alți bani, altă distracție vor fi din Manaus până în Buenos Aires, cu diverse staționări în orașe intermediare.

În zbor spre Sud-America

07.04.2014 – Primit pașapoartele cu viza braziliană prin poștă, expediate de agenția texană. Cumpărat și biletele de avion... „interioare”, cu multi-destinații:

- Manaus – Rio de Janeiro;
- Rio de Janeiro – Campo Grande;
- Campo Grande – Cascada Iguassu;
- Cascada Iguassu – Buenos Aires.

Total: 1025,14\$, mai ieftin decât ne așteptam. Trei zile în fiecare oraș.

05.05.2014 – Făcut rezervare la parcare a mașinii în aeroportul Sun Port din Albuquerque pentru o lună de zile (începând din 14 mai), 50\$. Mai ieftin decât plătitul zilnic ($3\$ \times 22$ zile = 66\$).

11.05.2014 – Schimbat uleiul de la motor și filtrul de ulei de la mașină. Mă pregătesc de drumul până la aeroport: 140 de mile. Verificat fluidul de transmisie și fluidul volanului, ștergătoarele de parbriz, lichidul de spălat parbrizul, presiunea roților (34 psi), apoi schimbat filtrul de aer. Toate la Walmart. Așteptat 40 de minute. Preț: 34,53\$ (taxele incluse).

14.04.2014 – Sculat noaptea la ora unu. Terminat bagajul. Ras. Spălat. O cafea tare, să n-adorm la volan (două ore și jumătate de condus din Gallup la Albuquerque, pe I40). Am pus amândouă ceasurile să sune: și eu, și Lilia. Va fi o excursie foarte... „zburătoare”: 13 de avioane în 22 de zile!

Trei avioane la dus, pe ruta: Albuquerque – Chicago – Miami – Manaus; și trei avioane la întors: Buenos Aires – Miami – Dallas – Albuquerque.

În Brazilia și Argentina – șapte avioane: Manaus – Rio de Janeiro – Sao Paulo – Cascadele Iguassu, și iar Sao Paulo – Buenos Aires.

În Chicago, orașul vânturilor, de sus, se văd eoliene învârtindu-se. Terenul – parcelat ca o tablă de șah, iar centrul – dominat de clădirile-turn. L-am vizitat înainte de două ori (în 1992 și în 2011, ultima oară la Conferința Internațională de Fuziune a Informației).

Încă mai am ochii înțepați de nesomn. Parcă ar fi plini cu nisip.

În avion mai ieși pe culoar să te dezmoștești după ore lungi de șezut lipit de scaun.

Se bucură ochii când vezi Miami din aer. Piscine și heleșteie albastre. Verdeată. Soare luminos.

– Dar ce frumos e, Floriiiiiiin!, exclamă Lilia.

Zborul 1044 din Chicago, cu America Airlines, pleacă cu 45 de minute mai târziu și pierdem legătura din Miami spre Manaus. Ni se reprogramează traseul din Miami spre Sao Paulo și, apoi, spre Manaus (încă 12 ore de zbor, în loc de 5). Așadar: 14 avioane, iar bagajele nu știm unde sunt.

Drum cu peripeții! Compania aeriană ne-a dat câte un bon gratuit de masă valabil la orice restaurant din aeroport, în valoare de 12\$.

Suntem deasupra Venezuelei, în zborul AA907 de la Miami la Sao Paulo.

Afară scapără. E furtună și noapte. Și frică. Și rece.

Anterior, un avion malaezian a dispărut fără urme în apele Atlanticului...

Exaltat de muzica de la cască (pe canalul 10), nu aud nimic.

– Scoală!, mă zgâlțâie Lilia. E *storm*!

Strâng centura mai tare și mă țin încordat de spătarul scaunului din față.

Să trăiești ca un Vultur
Prin Furtuni ori Cutremure,
Și apoi, să te Lași să Mori
Căzând din Înaltul Atins
În Prăpastia Infinitului.
Când Te Stingi din Viață
Să nu-ți Pară Rău.
Să Știi că ai fost
La Intensitate Maximă...

Am dormit bine, opt ore, pe scaunul strâmt al avionului.

15.05.2014 – Nesperat, găsim bagajele pe aeroportul Guarulh din Sao Paulo, caruselul 109.

Bem-Vindo = Bine ați venit! (în portugheză).

O țărișoară mai puțin decât jumătate din România, Portugalia a făcut un imperiu (cel brazilian). În afara altor colonii, precum Angola și Mozambic în Africa, plus Capo Verde, Madeira și Azore (insulă în Oceanul Atlantic). A pierdut însă portul Macao, trecut înapoi la chinezi.

Cu autobusul 306, de la aeroportul din Manaus până la Rua 10 de Julho, unde se află Hotelul 10 de

Julho, camera 408, la 18 km distanță. Costul transportului e 2,75 reali. Moneda lor se notează R\$. Rata de schimb: 1\$=2,35, însă în aeroport e mai mică, 2,07, plus un comision de 25R\$. 120R\$ o noapte la hotel.

Trei zile și jumătate în Manaus. Țin la mine un Dictionar Larousse brazilian-francez, în ambele sensuri. Aveam și prin română, de Paul Mocanu, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981, dar era prea gros și numai într-un sens.

Acuma fac eforturi de memorie. Cum se spune în franceză „cuțit”? *Couteau*. Iar în portugheza braziliană, *faca*, diferit de spaniolă, *cuchillo*, căci dicționarul din spaniolă îl am prin... engleză! Niște exerciții de memorie între patru limbi, zilnic. În engleză, *knife* (cuțit). Pe stradă, mulți brazilieni mă înțeleg în spaniolă, dar răspund în portugheză. Lilia luase și ea o clasă de spaniolă la UNM în Gallup.

16.05.2014 – La micul dejun din hotel, inclus în prețul camerei, am avut, pur și simplu, o felie de mămăligă! Nu mai mâncasem de un an de zile.

Ghidul, Orlando, ne-a spus că el vorbește *portuñol*.

Portugheză amestecată cu spaniolă:

português + español.

Bom Dia! (Bună ziua). [De fapt, *dia* se citește *gia*.]

Case în Manaus

Plecăm cu barca până la Pontão Rio Negro, un punct plutitor. Apa are mult acid din cauza rocilor care se descompun, de aceea sunt puțini pești.

David din Portugalia spune că el înțelege 95% din dialectul brazilian; majoritatea portughezilor înțeleg spaniola.

Navigăm pe Râul Negru (apa este neagră). O fabrică Heineken (olandeză) de bere. Trecem pe sub podul de 3,5 km lungime (cea mai mică lungime a acestui râu, care este un afluent al Amazonului). Orașul se aprovizionează cu această apă dulce din Rio Negro (3,2 Ph aciditate). La 60 de m deasupra este podul. La fiecare 6 luni, apa se ridică (în sezonul ploios) 20 m și, apoi, scade în cel secetos.

Scriu în șalupa cu motor. Vreo 30 de turiști. Vântul bate tare. Motorul bărcii zbârnâie. Ghidul explică în portugheză. Nu prea înțelegem. Revenim cu întrebări în spaniolă sau engleză.

Zona de Vest a Amazonului e cea mai importantă. Aici trăiesc politicienii. Au o plajă celebră: Ponta Negra. Sunt bogați.

Există aici anotimpul cald, anotimpul foarte cald, anotimpul umed! (Climă tropicală.) Râul-lac este Rio Negro, iar Amazonul... râul-mare curgătoare!

Apă cât vezi cu ochii. Parcă-i o oglindă, apa!

Lilia, pe Amazon

Bateria de la aparatul foto al Liliei s-a terminat. Îi dau altul din rucsacul albastru (avem trei camere de fotografiat, patru carduri de memorie, două duzine de baterii AA Energizer de 1,5 V pentru aparatul Nikon și încă o baterie lată Lumix de 3,6V 660 mAh 2,4 Wh Li ion cu încărcător la priză). Suntem *funny* ai pozelor!

Amazon la Infinit.

Amazon al Liniștii Profunde.

Îmi place curentul de aer care-mi flutură părul...

– Și acum, va urma un nou fotojurnal!, îmi scrisese Tavi Blaga, noul editor, într-un e-mail dinainte de plecare.

Șalupa despică apele cu 45 km/oră spre Satul Indigen din jungla Amazonului, lângă o bază militară.

Limba generală în zona amazoniană de aici se numește Tokano, dar desigur, toți știu portugheză.

Un concert cu tobe, naiuri și dansuri indigene. Femeile au fuste ațoase, bărbații frunze legate în spate și pe cap. Indigenii sunt mici și umblă goi.

Casa este dreptunghiulară la bază, cu bârne și acoperită cu plante uscate. Este pregătită pentru turiști.

Un alt instrument – *capivaya* –, care-i un tub lung în care suflă.

Stâlpii sunt încrustați cu motive geometrice colorate viu.

Autorul, cu Șeful tribului Tokano

Valurile sunt roșii la mal. Mai mult exotic, decât frumos. Mai mult interesant, decât incitant.

Eu mă scald în toate bălțile. La Barikatuba înotăm cu delfinii. Mai mulți oameni decât delfini. Bineînțeles, eu mă arunc în apă. Ni se atrage atenția că delfinii sunt sensibili la zgomot... Mângâi și eu un delfin cu pielea moale, în timp ce îngrijitoarea îl momește cu pește la suprafața apei.

Avem colaci de salvare (*Salva Vida*). Pe punte bem limonade locale: *açai* (de culoare roșie), *maracuja* (verzui) și *caja* (gălbui).

– Cum se zice suc în portugheză?

– *Suco*, răspunde Orlando.

– Ca-n română, îngăim.

Am cumpărat câte un pahar de fiecare (5R\$). Ca de obicei, să (de)gustăm. Lilia (cică) ar vrea să trăiască aici și să picteze.

Din palmieri o companie face produse cosmetice.

Ne-a prins ploaia în șalupă.

O rafală scurtă.

Trecem pe lângă un arhipelag de insule minuscule.
Când nivelul râului scade, insulele ies mai mult la suprafață.

Casă în stilul Indigenilor Tokano în Amazonia, Brazilia

Paletele care se învârt sub apă s-au umplut de frunze și crengi. Din cauza valurilor, șalupa sare și cade pe apă, dur, de parcă am merge pe pietre.

Turiștii se amuză:

– Hooo-paaa!

Un canal *mui panoramiku*: pomi în apă până la brâu.

Este *foresta inundada*. Aici trăiesc pești „vegetarieni”, *piranha* și aligatori. În iarbă, păsări roșiatice, cu alb sub aripi: *jaçanã*.

Pilotul șalupei poartă un tricou roșu (cu *Marinha Mercantil*).

Cocostârci și condori la Rio Negro.

Restaurante Rainha da Selva (Regina Junglei).

Aici luăm prânzul. Pentru bere Brahma plătesc 5R\$.

Iar, în spate, parcul „Victoria”, cu Nuferi Albi (ca omagiu adus Reginei Angliei).

– Anul viitor, dacă vii aici, îmi explică Orlando, o să poți merge pe lungul iazului ăsta. Apa se retrage sezonier.

Casa de um pescadoru – ca la țară.

Un sat de case pe apă. Copiii sunt transportați la școală cu barca.

Ajungem la Întâlnirea Apelor: Râul Negru cu Râul Solimoes care formează Amazonul.

Cel mai lung fluviu din lume este Nilul, iar al doilea Amazonul.

Lilia cu un *bichio preguiça*,
un animal somnoros, moale

Nu se amestecă apele, deoarece densitatea este diferită. Când e soare, diferența se observă mai bine, deoarece apa neagră absoarbe razele, iar apa gălbuie le reflectă. Apa gălbuie are mai multe sedimente, deci densitatea mai mare!

Adâncimea: 70 m la Întâlnirea Apelor. Manaus este cel mai mare oraș aflat în mijlocul junglei. Distanța pe Amazon până la Atlantic este de 1500 km.

O rafinărie de petrol construită de brazilieni împreună cu o companie din Singapore.

Ne leagă valurile ca într-un dălnăiuș.

Autorul, cu o *cobra giboia* după gât

Jungla este puțin populată, iar între așezările omenești nu sunt șosele. Se circulă pe canale de apă sau cu avionul.

Brazilienii au cea mai bună armată de luptători în junglă.

Din punct de vedere natural, Brazilia are cele mai bogate resurse datorită Amazoniei și, recent, a rezervelor de petrol din apele teritoriale atlantice.

Ne-am înapoiat în port. Intrat în Market-ul Municipal. Ce frumos e să te plimbi! Pe strada de lângă port: Marques de Santa Cruz.

Bâlcu duminical din Manaus

Campionatul Mondial de Fotbal 2014 se va ține în Brazilia, care-a câștigat până acum de cinci ori Campionatul Mondial.

În portugheză, se zice *futebol*.

La TV Brasil se estimează milioane de *reais* câștig de pe urma campionatului.

Vizită, în Manaus, la pas:

- Laboratório de Análises Clínicas Vânia Rocha;
- Santa Casa de Misericórdia;
- Palacio Rio Branco, construit în 1905 și reamenajat în 1938 și 2010;

- Vechiul Tribunal (acum abandonată clădirea);
- Museu do Porto de Manaus, inaugurat la 28 ianuarie 1985, promovat de scriitorul Rubério Braga și de administratorul Fernando Lima Barbosa Vianna în 1998;
- Marinha do Brasil, Comando d'Instituto Naval;
- Casa da Cultura;
- Clădiri coloniale din sec. 19 și 20, cu arhitectură în stil latin, cu multe decoruri artistice;
- Picturi murale;
- Colegio Militar
- Associação Atlética Banco de Brasil etc.

Îmi place că aici totul este colorat. Nuanțe aprinse la case, ziduri cu grafitti în multicolore.

Oamenii, bronzăți...

E atâta căldură și umiditate că nu putem dormi noaptea nici cu aer condiționat.

18.05.2014 – Duminică, pe bulevardul Eduardo Ribeiro, în centrul orașului Manaus, s-au instalat tarabe ca la un talcioc. Eu cumpăr reviste („Atualidades”, 21R\$) și cărți poștale (1R\$ fiecare), Lilia bijuterii.

Un stand de cărți în portugheză, spaniolă și engleză.
O sărbătoare relaxantă, mai ales că dimineața e
răcoare și umbră, dorite atât de mult sub
torida tropicală.

Artă artizanală braziliană

Iar m-a apucat boala. Mi-a fost foarte rău dis-de-diminează. Am vomitat. Din cauza mâncării. Am cumpărat frigărui de carne (stricată, probabil) de pe stradă, de la tarabe. Am băut doar apă toată ziua. Eram leșuit, dar m-am forțat să ies din hotel.

Am pornit-o pe strada 10 de Julho, spre Teatrul de Operă „Amazonas” (cu o cupolă splendidă, în mozaic), Biserica São Sebastião care duminica la slujbă e plină ochi. Parcul Mare și Biblioteca în față, Palatul de Justiție, Centro Cultural Luso-Brasileiro do Amazonas. Piața Dom Bosco, apoi Igreja Matriz (Nossa Senhora da Conceição) și Turnul cu Ceas.

La televizor este prezentat Festivalul din Parintis, alt oraș din Amazonia. Colecția cea mai variată de floră și faună de pe glob (20% din toate speciile) rezidă în zona Amazonului.

În aeroportul din Manaus, așteptăm zborul spre Rio de Janeiro cu compania locală TAM.

– *Dos Capuccinos Grandes*, comandăm în spaniolă.

Ne corectează vânzătoarea în portugheză: *Dois Capuccinos Grandes*, cu „ș” apăsător la sfârșitul fiecărui cuvânt... Ca într-un dialect alintat...

Manausul văzut de sus este pâlcuri-pâlcuri: case-păduri, case-păduri...

Favor apertar o cinto enquanto estiver sentando (Vă rugăm să vă puneți centurile de siguranță când vă așezați!).

Pe stadionul *Arena de Amazônia* din Manaus, terminat recent, cu o arhitectură avangardistă (l-am văzut doar pe dinafară) se va juca meciul de fotbal Anglia – Italia în *Copa Do Mundo*, pe 14 iunie 2014.

Florentin Smarandache

Din Amazonia în Pampas (fotojurnal instantaneu)

Echipa Braziliei de la *Copa Do Mundo 2014*

Mai vizitasem Brazilia acum 22 de ani, într-un turneu paradoxist în Bello Horizonte, Ouro Preto, Brasilia, João Pessoa, Rio de Janeiro, Florianopolis.

Tot cu avionul, poc-poc!, dintr-un loc în altul.

Rio de Janeiro

Noaptea târziu, în aeroportul International din Rio de Janeiro. Nu avem rezervare la hotel. Dar, de la Informații, din Aeroport ni se găsește o cameră la hotelul Viña del Mare la 195R\$ pe noapte.

19.05.2014 – Ne mutăm la Hotel Americano cu 145R\$ / noapte. Trupul nu-mi este rezistent la virușii tropicali: durere de stomac, diaree, leșuială... Cumpărat Floratil de la farmacie (26,54R\$): 6 capsule a 200 mg, câte două capsule pe zi.

Trem de Corcovado spre Cristo Redentor de la Cosme Velho. 50R\$ cu trenul. *Que tangam um bom viagem!* [Vă dorim o călătorie plăcută!] Formația *Bom de Samba* ne cântă în tren.

Punctul cel mai atractiv al metropolei Rio de Janeiro este Statuia lui Christos, de 30 m înălțime, situată în Parcul Național din Tijuca, la altitudinea de 710 m! E un simbol al orașului și se zărește din avion, dar și de jos, de pe străzi. Am aflat ulterior că autorul chipului celebrei statui „Iisus Mântuitorul” este sculptorul român Gheorghe Leonida (1892/93-1942). S-a născut la Galați. A urmat Conservatorul de Arte Frumoase din București. A continuat studiile de Artă în Italia trei ani de zile. S-a mutat la Paris în 1925.

Florentin Smarandache

Din Amazonia în Pampas (fotojurnal instantaneu)

Statuia reprezentându-L pe Iisus Mântuitorul,
în Rio de Janeiro

La chipul lui Iisus a lucrat între 1926-1931, fiind angajat la Paul Landowsky, sculptor francez de origine poloneză. Proiectul statuii aparținea lui Hector Silva da Costa. Gheorghe Leonida a fost apreciat pentru calitățile sale portretistice.

Există multe parcuri în Rio, dintre care: Parque [Parcul] do Flamengo, da Cidade, Penhasco Dois Armãos, da Maropendi, Bosque da Barra, da Prainha, Chico Mendes, Sítio Barle Marx, da Catacumba, da Tijuca, Parque Lage, dar am preferat Grădina Botanică.

Autorul, în *Jardim Botânico* (Grădina botanică)
din Rio de Janeiro

Aici, am ajuns cu autobuzul 569 de la Corcovadola.

Grădina Botanică a fost inaugurată în 1808, la 13 iunie de principele regent João al VI-lea.

O reproducere sculpturală după Matisse (1869 – 1954), „La danse. Hommage à Matisse”, de Alice Pittaluga, în arena grădinii.

Liane împletite pe copaci; parc-ar fi șerpi!

Rădăcini proeminente cresc la suprafață ca niște viermi grași și lungi. 8.000 de specii naționale și 3.000 de specii internaționale de plante. Numai din categoria bromeliilor sunt vreo 10.000 de specii.

Grădina se întinde pe 137 hectare, dintre care 55 sunt deschise publicului.

La început, Dom João al VI-lea a vrut să aclimatizeze specii din India.

Eucalipti albi, un pavilion de orhidee: flori sexy. Plante care cresc în copaci.

Statuia botanistului portughez Manoel Pio Corrêa (1844 – 1934), cel care a publicat o carte în franceză privind plantele ce cresc în Brazilia.

Grădina Botanică a fost deschisă publicului în timpul regelui Pedro I, care domnea în Regatul Unit al Portugaliei și Braziliei.

Menirea grădinii este de a conserva și disemina biodiversitatea.

Biblioteca „Barbosa Rodrigues”, creată în incinta grădinii, conține colecții botanice donate de familia imperială.

Barbosa Rodrigues a fost un botanist renumit care a creat ierbarul, biblioteca de semințe și biblioteca propriu-zisă. Antonio Pinto i-a ridicat un bust.

Statuia lui Dom João al VI-lea a fost ridicată de sculptorul Rodolfo Bernadelli în 1898.

Jardim Japonês (Grădina japoneză) a fost creată în 1835 în urma aducerii la Rio a 65 de specii de plante nipone.

Imagine din *Jardim Botânico*

Arborele de Ceai a fost introdus în Grădina Botanică în 1812 de către Luiz de Abreu și apoi răspândit în alte state braziliene.

Arborele de Scorțișoară adus în 1809 din Mauritius.

Un lac cu nuferi de apă cu statuia Zeiței Bunăstării Thesis, ridicată de Louis Savageau în 1862.

Eucalipti aduși din Australia și o statuie în bronz onorându-l pe naturalistul Friar Leandro do Sacramento, ridicată în 1893 de Ribero da Costa.

Aleea de palmieri.

Portalul, în stil neoclasic, proiectat de Augustin Henri Victor Grandjean de Montigny, iar sculptura făcută de Zeferino Fertez.

Fântâna Muzelor este creată de Herbert W. Hogg.

Seara, am vizitat Catedrala Presbiteriană, în Piața Calvino, cu două turnuri încrustate, și luminată în culori diferite. Ridicăta la 10 iulie 1509, când au venit primii calviniști.

Spovedirea Martirilor din Golful Guanabara a avut loc la 9 februarie 1558.

Să iau pulsul vieții. Să intru în vorbă cu omul obișnuit. Să bat trotuarele ori să stau la o terasă privind trecătorii.

Turismul ca un *modus vivendi*. Ca o adaptare continuă. Ca o aventură culturală.

Autorul, pe scările Selarón

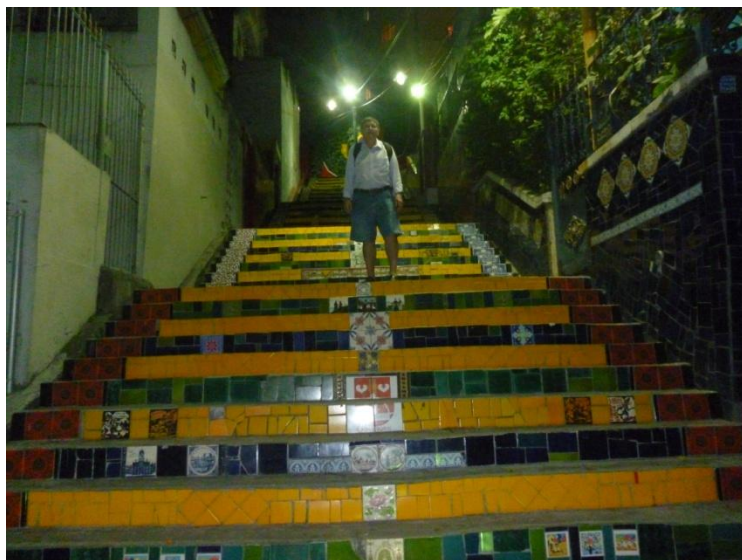
Scările cele mai colorate din lume.

Pictorul chilian Selarón a ornamentat o scară din Rio de Janeiro, începând cu anul 1990, folosind culorile steagului brazilian: verde, albastru, galben.

Motive din mai multe țări.

Terminat la 7 decembrie 1999.

Escaderia Selarón are vreo 200 de trepte și se întinde pe zeci de metri, urcând de la strada Arcos da Lapa până la strada Ladeira de Santa Teresa.

Scările Selarón, în noapte

20.05.2014 – Cu autobuzul 107 din centru (strada Rio Branco) până la Teleférico Pão de Açúcar. Pornim de la Praia Vermelha. Urcușul: 62R\$, 65 de pasageri și un operator.

Capacitatea maximă a cabinei este de 27 tone. Viteza: 36 km/h.

La punctul Cocuruto, un muzeu dedicat construcției funicularului.

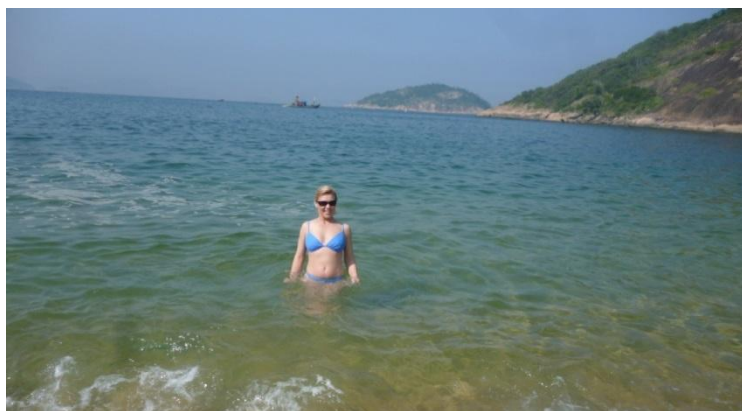
Iar punctul cel mai înalt, Morro da Urca, are altitudinea de 396 m.

Distanța totală: 750 m. Diferența de nivel: 220 m.

Alpiniști pe stâncile abrupte și chele. Îi zărim din cabină.

O statuie memorială dedicată inginerului brazilian Cristóvão L. de Castro (1904-2002), născut la Bello Horizonte, dar studiind ingineria la Rio de Janeiro, care a contribuit la îmbunătățirea și lărgirea sistemului teleferic.

Praia Urca. Rezemat de zidul pietros, la umbră, pe plajă, îmi scriu jurnalul. Lilia face baie. Apa e rece la început, până te înveți cu ea.

Praia Urca din Rio de Janeiro

Ce nisip interesant! Lucește în soare parcă ar fi din mărgelile cristaline, cu grăunțe mari ca icrele de pește. Și păsări cu ciocul lung ce cad ca ghiuleaua în apă și înșfacă peștii.

Monumentul Eroilor din anii 1864-1867.

Femeile-s moarte după bijuterii.

Lilia mă trage după ea prin toate magazinele.

Cu autobuzul 502 mergem în Copacabana, cartier al orașului Rio de Janeiro, cu o celebră plajă plină de lume și o faleză splendidă.

Copacabana, Rio de Janeiro

Bulevardul paralel, Avenida Atlantica, are benzi pentru mașini, bicicliști și alergători.

Decât să ții bani la ciorap, mai bine te plimbi prin America Latină.

O aglomerație pe șoselele din Rio... Și autobuzele
cerculă bară la bară cu o viteză!...

21.05.2014 – Istoviți de mers. Ruți de picioare. Toată
ziua pe străzi. Acum vorbim și noi *portuñol*:
câteva cuvinte braziliene învățate după ureche
și mai multe spaniole.

Turiști hispanici.

Dorival Caymmi. Muzician. Statuia lui, pe faleza din
Copacabana.

Apoi, piața de pește, unde se vând și caracatițe, pe
lângă raci, melci și alte lighioane de mare.

Fortul Copacabana s-a terminat de construit în 1914,
cu pereți groși de 12 m, ca să protejeze portul
Rio de Janeiro în Golful Guanabara.

În prezent, s-a format aici un muzeu de armament
adus de la fabrica Krupp.

Anul acesta se aniversează centenarul său.

Estados Unidos do Brasil – Statele Unite ale Braziliei.

Si vis pacem para bellum [Dacă vrei pace, pregătește-
te de război].

La 15 noiembrie 1889, s-a proclamat Republica
Braziliană. Au beneficiat de politicieni abili,
fiindcă au ținut țara unită, nefărâmițată, ca
Imperiul Spaniol.

Între 1500 – 1889 fusese colonializarea și apoi
formarea Imperiului Brazilian.

În cazemată, pe cupolă, două tunuri mari, ca două broaște țestoase, cu două țevi, fiecare scoase înafară.

Brazilia a fost descoperită de Pedros Alvares Cabral în 1500, devenind colonie portugheză.

Brazilienii au reușit să respingă tendințele francezilor, între 1532 – 1560, de a ocupa țara lor, iar între 1624 – 1654, îi înfrâng și pe olandezi pe coastele atlantice, care mai păstrează o mică porțiune (Surinamul), atrași de bogăția trestiei de zahăr.

Sclavajul indian este abolit în 1775 și atunci albiile apelează la munca negrilor pe plantații.

Brazilia își lărgeste frontierele în perioada sa imperială (1822 – 1889), în detrimentul Paraguayului.

Theatro Municipal

Inaugurat la 14 iulie 1909.

Mozaicul, operă a lui Henrique Bernardelli, iese în evidență. Picturile murale de Eliseo Visconti și Rodolfo Amoedo.

Proiectul construcției aparține lui A. Guimbert și Francisco de Oliveira Passos.

Renumiți artiști naționali și internaționali au dansat pe scena acestui teatru.

Lilia, la Teatrul Municipal Rio de Janeiro

Cumpărat un ziar politic, „O globo” (Globul), 2,5 R\$.

Mi-au dat un kg de hârtie (cu publicitatea la mijloc). Mai degrabă un exercițiu lingvistic: să văd cât înțeleg.

Cu spaniola, cu franceza și chiar cu româna te descurci în 60%-66% din textele portugheze.

Revista de politică, economie și societate și științe „Atualidades” (21R\$).

Și periodicul sportiv „Epoca” (cu fotografia antrenorului principal brazilian, Luiz Felipe Scolari pe copertă), unde citesc și despre Gheorghe Hagi, privind turneul mondial din 1994: „Pentru România a fost un vis să treacă în Statele Unite de faza grupelor, sub conducerea lui Gheorghe Hagi. A învins în

sferturile de finală (optimi), victima sa fiind Argentina, cu un gol marcat de tricoul cu numărul 10 al României. Hagi a fost autorul a trei goluri și a intrat în atenția selecționatei Cupei americane” (Nr. 33, p. 44, 19 mai 2014).

Se cumpără aur și argint pe Bulevardul Nossa Senhora de Copacabana.

De ce? Se așteaptă căderea banilor?

[Compro ouro & prata.]

Monumentul Eroilor Brazilieni, morți în cel de-Al Doilea Război Mondial, ridicat pe malul oceanului.

Un stand de cărți în centru. Paulo Coelho „Adulterio”, Javier Moro „Paixão India”.

Traduceri din engleză și franceză în portugheză.

Autobiografia lui Pelé.

Intrăm în capela Catedralei São Sebastião din centrul orașului. Arhitectură avangardistă (arată ca o piramidă pe dinafară biserica!). Tavanul în formă de cruce aranjată orizontal, iar lateral patru coloane verticale cu decorații colorate aprins pe sticlă (mozaicuri geometrice ca-ntr-un muzeu de artă modernă).

În surdină, muzică evlavioasă, liniștitoare. E sala de meditație. Ce bine că e și răcoare! Atmosfera e relaxantă.

Papa Ioan Paul al II-lea, pe 4 octombrie 1997, și Papa Francesco, pe 27 iulie 2013, au oficiat în această catedrală.

Piatra de temelie a clădirii a fost pusă de Jaime Baros Câmara pe 20 ianuarie 1964. Înălțimea exterioară a clădirii este de 75 m, înălțimea interioară de 64 m, diametrul extern de 106 m, iar cel intern de 96 m. Capacitate: 5.000 persoane pe scaune, dar ținând cont și de cei în picioare, se poate ajunge la 20.000.

Președinta Braziliei, Dilma Russeff, ține o cuvântare la televizor punând accentul pe clasa de mijloc și patura de jos. Guvernul este de stanga, deviza sa: *Um pais rico é um pais sem pobreza* [O țara bogată e o țară fără săraci].

22.05.2014 – În *Praça da Carioca*, dimineța.

Igreja Irmanadade Nossa Senhora Rosário e São Benedicto Dos Homens Pretos. Biserică veche, pe strada uruguyană.

Mercado Popular.

Tot centrul orașului Rio e ca o piață. Din tarabă în tarabă, din butic în butic.

Chibiți, cu goarne, pălării și tricouri, eșarfe galbene și verzi prin bălci:

Viva, Brasil!

Catedrala Irmandade do Santissimo Sacramento da Antiga Se.

Un anticariat pe Avenida Passos (*Novo Ser Editora Livros*).

E nebunie cu mașinile astea pe străzi.

M-am dezobișnuit de vacarmul metropolelor, de traficul încurcat și stresul orelor de vârf.

Lilia, între flori, la Rio de Janeiro

Micul nostru hotel se află în zona Lapa din Rio de Janeiro, lângă cele 42 de Arcuri Duble, construite între 1744 – 1750, în stil de apeducte romane, pe care se aducea apa la populație.

Campo Grande, Pantanal

Zburăm de la Rio de Janeiro la Brasilia (capitala politico-administrativă a țării) și apoi la Campo Grande. Trecem pe deasupra unui oraș numit Goiânia (există și în română numele propriu Goian).

Plouă mărunț și e răcoare în Campo Grande.

Când coborâm scările din avion, ni se dă câte o umbrelă până în aeroport.

La hotel „Iguaçu” plătim 120R\$ pe noapte. Dormit dus, rupt de oboseală.

23.05.2014 – Campo Grande (Câmpul Mare) se întinde plat, cu un climat tropical și o populație de 800.000 locuitori. Pornit ca un sătuc în 1877, a crescut rapid, devenind oraș și metropolă. Important în agro-biznis.

Ne-am cazat la Hotelul Iguassu din centru.

Ziarul local „Correio do Estado” (Curierul de stat).

La televizor, emisiunea *Agrobrasil*. Se prezintă o rasă braziliană de vaci, mari, cu cocoașe ca niște cămile!

Greve ale profesorilor și ale șoferilor de autobuze în São Paulo. (Să nu afecteze Campionatul Mondial...)

Prin agenția Pantanal Discovery Tour, cu 700R\$ de persoană, luăm un tur pentru două zile și două nopți: cazare, mâncare și ghid în engleză, excursii cu barca, în Jeep Safari, în tub în râu, la pescuit de pești *piranha*, plimbări la asfințit de soare și noaptea. Toate în celebrul Pantanal.

Pantanalul, ca și Amazonia sunt terenuri mlăștinoase. Pe hartă, sunt colorate în albastru – de par ca niște mări interioare.

Plouă continuu și doar vântul despică acest câmp verde, cu pâlcuri de copaci și vaci albe, păscând iarba.

Turiști olandezi, spanioli, englezi și... români.

Cinci ore la drum întins spre vest, cu un singur stop la un restaurant cu autoservire în orașelul Miranda.

Panoramă din Pantanal

Ajunși la Buraco Das Piranhas (care-i aproape de Corumbá), cu *truck*-ul – remorcă, ne ducem opt kilometri pe drum mocirlos și zdruncinos până la Passo do Lontra Pantanal.

Prima excursie cu barca pe râul Miranda.
Un verde închis și iarba, și apa, și pădurea deasă.
Păsări negre, mici sau mari, pe crengi, cu ciripituri
abia perceptibile.
Ni s-a stricat aparatul foto Panasonic („System Error”)
și-l folosesc pe al doilea (Nikon).

Se reflectă totul în apă.
E o liniște... Ca o terapie psihică.
Vidre lungi în valuri. Bag mâna în apă. Ce caldă, poți să
faci baie!
Suntem nouă turiști, plus ghidul în barcă.

Papagali Macaw

– Tu, în loc să faci poze, scrii, mă apostrofează Lilia.
Se aud sunete înfundate de animale. Trăiesc și
papagali *Macaw* în Pantanal.
Râul Miranda, între 15-30 metri adâncime, lat de 100
de metri și lung de 36 de kilometri. Miranda se
varsă în râul Paraguay din vestul brazilian.

E frig. Încep să se strângă norii, care sunt negri.

Noi plutim pe mlaștina Pantanalului.

A început să burnițeze iar. Doar farul bărcii strălucește în întuneric.

Două lumini fosforescente de *caiman* (aligator mic) pe sub tufe.

Uma aventura em uma noite... [O aventură într-o noapte].

Pantanalul are o suprafață de 195.000 km pătrați (peste 80% din suprafața României) și se află în Brazilia, cu mici porțiuni în Bolivia și Paraguay.

25.05.2014 – Dormit în hotelul Lotra Pantanal de pe malul râului. Micul dejun între 6 și 8 dimineața.

O baie în râul Miranda

La ora 8:00 înotat în râul Miranda 500 metri în aval.

Ghidul ne-a dus cu barca în amonte și-am sărit în apă fără colaci de salvare.

Doar eu și Olivier (un olandez) ne-am vârat în fluviu, după ce plouase toată noaptea și dimineața.

– Peștii piranha atacă în cârd și mănâncă întâi testiculele masculilor...

– Păi acum îmi spui, zice Oliver, după ce am intrat în apă?!

Dar apa caldă și curentul ne ducea lin la vale. A fost *fun*! Când să ies la mal, mă împingea curentul, depărtându-mă de debarcader.

La pescuit în râul Miranda

Următoarea activitate: la pescuit de *piranha*, pești carnivori, care ne-ar fi putut ataca și-n apă.

- Nu pescuiești?
- Nu, răspunde Olivier.
- De ce?
- Am făcut o înțelegere cu peștii: eu nu îi mănânc pe ei, ei nu mă mănâncă pe mine!

Nimeni n-a prins niciun pește. Asta înseamnă că...
peștii sunt mai deștepți ca oamenii!

Plimbarea la Nhecolandia, peste pod, deasupra fluviului. Ghidul este indigen, din tribul Khadu Wel din zonă.

Tribul său numără sub 500 de membri, iar limba vorbită se numește *tupi gurani*. Câteva cuvinte de-ale lor:

Jacaia Banba = Bună ziua

Ta = 1

Mi = 2

Taix = 3

Un film și o carte despre acest trib, numite „Brava gente brasileira”, au fost realizate de Lucia Murat.

Viețuiesc în zona Pantanalului 346 specii de păsări.
Am văzut: cocostârci, corbi, cardinali.

Dintre reptile: *anaconda* și *boa* (dar n-am întâlnit niciunul), însă șerpilor mici sunt mai periculoși dacă te mușcă fiind veninoși.

Case sărăcăcioase prin zonă, din blăni și acoperite cu plăci de azbest.

Guvernul brazilian face eforturi în rezervarea de locuri la universități publice, dar și private, pentru minoritatea neagră și indigenă, încurajând clasele de jos să studieze.

Numele râului Miranda vine de la un trib indigen. Circa 150 triburi, ne spune ghidul, locuiesc în Pantanal. Iar în Amazonia mai mult de 300 triburi, din care câteva fără vreun contact cu civilizația modernă.

Prin arbuști trăiesc jaguari. Se văd urme ale labelor în mâl. Nu trebuie să fugi prea tare să nu te înșface vreun jaguar, ci... mai repede decât ultimul om din grup (!)

Un semn de circulație, în portugheză, desigur, lângă pod: *Atenção curva perigosa*, pe care o traducem folosind «falsa prietenie» a cuvintelor dintre două limbi: *Atenție, curvă periculoasă!*

Când arunci hainele vechi sau le abandonezi în hotel, parcă întinerești... fiindcă te eliberezi de un trecut apăsător.

Temperatura în Pantanal: între 10° – 40°C.

De pe urma Campionatului Mondial de Fotbal 2014, Brazilia estimează un venit de 64 miliarde de dolari (după cum relatează CNN). La televizor se pot capta posturi engleze, franceze, italiene, spaniole, germane.

Suntem cu un grup de patru olandezi, dintre care doi și-au cumpărat bilete la meciurile de fotbal ale țării lor în cadrul cupei mondiale, în orașele braziliene Salvador, Porto Alegre și São Paulo.

De la ora trei după masă până la șase seara, cu șalupa până la Râul Roșu, apoi câte doi în canoe. Lilia nu s-a suit (i-a fost frică să nu cadă în apă cu pașaportul și banii).

În canoe, pe Pantanal

Am vâslit de unul singur. M-a sucit curentul apei de câteva ori, dar mi-am ținut echilibrul. Mă ducea canoa când cu fața, când cu spatele...

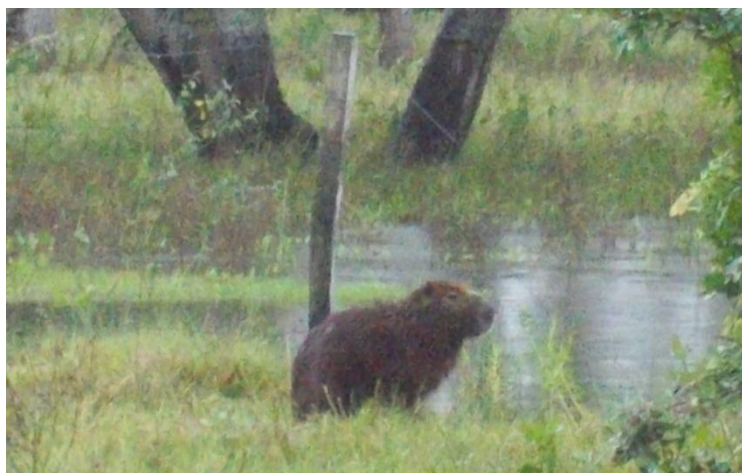
Am luat canoele și apoi le-am înapoiat de la o casă pe piloni, numită *parafita*, la vreo doi metri deasupra nivelului apei, unde locuia o familie.

Locul se numește *piuva*.

Uite, asta viață izolată!

Am văzut și un animal mare și cafeniu, nesperios la vederea oamenilor, numit *capibara*.

Deși am avut o pelerină galbenă, adusă din New Mexico, m-a udat ciuciulete ploaia continuă. N-am niciun pantalon de schimb, niciun pulover de schimb.

Un exemplar de *capibara*

Pantanal este cel mai larg teren umed cu apă potabilă (dulce) de pe glob. Ecosistemul său este bine preservat. În sezonul secetos, nivelul apei scade și terenurile ies la suprafață.

Pantanalul conține peste 700 specii de păsări, dintre care multe emigrează sezonier în America de Nord. 260 de specii de pești, 80 specii de reptile, 100 de specii de mamifere, 9.000 subspecii de insecte și mii de specii de plante exotice. Dintre speciile de păsări, 346 sunt înregistrate de biologi și ornitologi.

După alte surse cercetate, am găsit date diferite.

O casă flotantă (*flutuante ipuxuna*) în Pantanal, Brazilia

Există o abundență de resurse naturale în această arie geografică.

Seara petrecută la cantină cu olandezii Erwin și Walter, jucând biliard și cinstindu-ne cu câte o bere braziliană.

– Cum se zice *cheers* în olandeză ?

– *Proost*, îndrugă ei. Dar în română ?

– Noroc !

25.05.2014 – Cu un Jeep Safari (tracțiune pe patru roți) ne ducem la Parcul Estrada (din statul Mato Grosso do Sul).

O oră și jumătate de zdruncinat pe un drum de țară. Din când în când, ne oprim să vedem animale în libertate.

Zece turiști: patru olandezi, doi englezi, doi americani, și doi români. Plus un ghid indigen.

Mai multe animale, și de-aproape, admiri la Grădina Zoologică, decât într-un Parc Natural!

Am văzut:

- pasărea *tucano*, cu ciocul lat și portocaliu;
- cuiburi pe stâlpii de înaltă tensiune;
- păsărele verzi pe spinare (că nu le deosebești de frunze) și galbene pe abdomen;

- altele cu coada neagră și capul negru;
- vultur cu capul alb;
- o pasăre ce mugește parcă ar fi o vacă suită în copac!
- mușuroaie negre de termite, ca niște săculeți prinși între crengi;
- urme de labe de jaguar pe solul umed (se deosebesc de cele de câini, fiindcă la câini și ghearele se impregnează în sol când ei calcă); specia de jaguari din Pantanal este pe cale de dispariție ; jaguarii și pumele pot înota pentru că au degetele de la labe legate ; în timp ce jaguarul așteaptă victima și sare pe ea, puma o aleargă din urmă până o prinde ; puma are tălpile labelor mai mici (fiindcă se suie în copaci) decât jaguarul;
- căprioare mici, cafenii (pradă pentru jaguari);
- păsări închise la culoare, numite *ema*; arată ca struții; au stomac bun și pot mânca orice, căci nu au intestine;
- în iazuri sau bălți, apa este roșie la mal;
- un teren umed cu vreo 6-7 caimani, un soi de crocodili mici, la 1,8-2 metri lungime, care hibernează 5-6 luni în timpul sezonului uscat, ascunzându-se în mâl;

caimanii sunt vânați pentru pielea lor și pentru carne, dar, de când au fost ocrotiți de lege, s-au înmulțit prea mult; în portugheză, se numesc *jacaré*; caimanii nu atacă deloc oamenii, în schimb sunt mâncați de peștii *piranha*, care, deși mult mai mici, atacă în grup;

Caimani în Pantanal

- trecând peste Rio Abrodo, am poposit la o fermă;
- toate podurile peste care am trecut nu aveau nume, ci numere: Ponte 14, Ponte 15 etc.;

- ferma din Abrodal aparținea unei singure familii: soț, soție și fetiță; creșteau: oi, capre și găini, care circulau libere pe lângă drum și casă; fermierul avea opt câini, pentru a îndepărta jaguarii ce se apropiau de animale, și o pisică;
- un vecin cu tractorul venise pe la el... de la câțiva kilometri depărtare.

Zona Pantanalului aparține parțial guvernului (*protected area*).

Altele zărite în apă :

- *ariranha* și vidra gigantică (ca nutria, dar cu coada mai stufoasă);

Camionul nostru oprește la pomi, pe poduri, lângă bălți, unde-s șanse de observat viețuitoare.

Tocmai pe drum, un vier sălbatic se împerechea cu o purcea domestică. Speciile astea hibride dau urmași mai viguroși.

În *pámpa* (câmpie întinsă în America de Sud, cu climă subtropicală și foarte vegetoasă), în țărcuri pășteau oi albe, oi cu picioarele negre și capul negru, vaci cu cocoașă (pe care le văzusem la televizor !), vaci albe, cai.

Vaca având cocoașă în pámpa

Am văzut o pasăre înaltă (120 cm) cu gâtul și capul negru, corpul alb, iar lungimea ei cu aripile întinse atingând 110 cm, numită în portugheză *tuiuiú*, iar în engleză *jabiru stork* (specie de cocostârc); această pasăre este un bun pescar; de asemenea, prinde și șerpi.

Apoi, egretele mici.

A urmat mersul pe poteci bătătorite în pădure. Încet, să nu speriem animalele. *Tranquilo!* Ne deplasăm în șir indian.

Novas conquistas, novos horizontes! [Noi cuceriri, noi orizonturi!]

În jungla din Pantanal

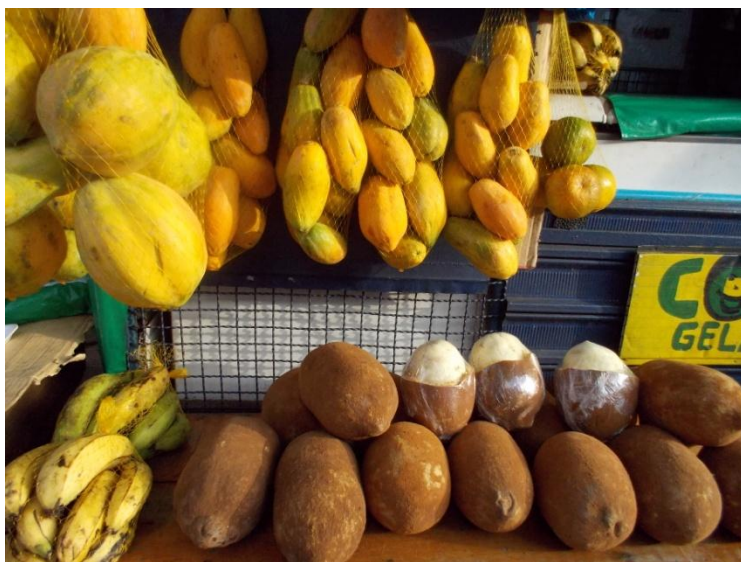
Au urmat:

- doi papagali (roșu cu verde pe pene), văzuți pe-o creangă;
- un fruct numit *bacori*;
- pădurea *capão*;
- pasărea colibri;
- într-un iaz, un crocodil mort, cu burta albă în sus, plutind pe apă;
- miros urât, ca de urină, de porci sălbatici; o turmă a trecut la câțiva metri pe lângă noi, guițând, printre care și o scroafă cu purceluși;

- doi-trei copaci au crescut împletiți (câte curiozități în junglă!);
- un cuib de viespi atârând, bălângăindu-se de pom (Nu deranjați, e periculos!);
- maimuțe negre în vârful pomilor.

Ne-atacă țânțarii!

La întoarcere spre hotel, la Passo do Lotra, camionul, cu viteză, ne zboară toți creierii în cap.
Hainele ude nu se usucă nici în cameră din cauza climei extrem de umide.

Fructe exotice

Autostrăzi moderne au brazilienii, drepte, cu semne de circulație fosforescente, ca-n SUA. Noaptea este vizibilitate bună. Asfaltul șoselei, albastru, liniile demarcatoare și semnele strălucind.

Prețuri mari în Brazilia, mai scump ca în Statele Unite – îndrăznesc să spun.

Banii se topesc repede, ne scapă printre degete. Ne-am luat fiecare 3.000\$ cash, plus câte un card de credit în caz de rămânem în pană financiară. Am cheltuit cam jumătate până în prezent.

Lilia și-a cumpărat bijuterii, eu – un tricou brazilian (galben cu verde) de fotbal (numărul 10).

Autorul, vârf de atac al multiplei campioane mondiale,
Brazilia (!)

Apoi, haine de schimb, curele de piele, mici suveniruri, medicamente, reviste...

Am testat tot felul de fructe și mâncăruri exotice. Am această curiozitate culinară.

Etimologic, cuvântul Pantanal vine de la cuvântul portughez *pântano*, care înseamnă teren ud, mocirlă. Sezonal, regiunea este inundată, apoi desecată.

Autorul, consumând suc de cocos

26.05.2014 – În Campo Grande, datorită vremii, ni se schimbă traseul spre Iguaçu, iar avionul va pleca la prânz.

Tot răul spre bine! Decidem să vedem Campo Grande
în care numai dormisem.

Venisem acum patru zile pe o vreme noroasă,
morocănoasă. Ni se părea totul sumbru.

Trei ore avem la dispoziție. Cu taxiul, pe *via principal*
(strada principală) Alfonso Pena.

Lilia face poze cu două camere deodată.

În *Parque Grande*, care se-ntinde pe 117 hectare și a
fost amenajat în 1994.

În interior, un *Museu das Culturas dombosco*. Am
fotografiat un animal în parc, pe iarbă. Parcă
era preistoric, dar mic și cu cocoșă.

Obeliscul lui Newton Cavalcante, înălțat în anul 1933.

La *Mercador do Paraguay*, după cumpărături.

Înapoi pe aeroportul din Campo Grande, unde se află
portretul lui Santos Dumont (1873-1932), *Pai
da Aviação* (Tatăl Aviației), provenit din tată
francez și mamă braziliancă.

Santos Dumont s-a născut în orașul brazilian Palmera
(astăzi denumit Santos Dumont). În 1891,
familia lui se mută în Franța.

Fascinat de aviație, zboară începând din 1897, cu
baloane, și, apoi, cu aeroplan construite de el,
câștigând importante competiții internaționale.

Iguaçu și Iguazu

Embarque imediato (îmbarcare imediată).

Am zburat la Brasilia, apoi Curitiba și, seara la 11:30, am ajuns în Foz do Iguaçu. Am efectuat un cerc aerian.

La Hotel Flôr în Iguaçu (150R\$ prima noapte), pe urmă schimbat la Hotelul Salvatti Iguassu (120R\$).

Femeile blonde sunt mai frumoase, femeile brunete mai sexy. Braziliencele, în general, sunt mai negricioase.

Iguaçu, în limba *tupi guáarani*, înseamnă "Râul Mare". Indienii *Guáarani* credeau în zeul Tupã și în fiul acestuia, M'Boi Tupã, care avea formă de șarpe locuind în ape.

Cele mai frumoase fete virgine din sat erau sacrificate pentru acești zei.

Odată, când o fată, *Naipi*, trebuia să fie sacrificată, iubitul ei, *Tarobá*, un om destoinic, a încercat s-o salveze, luându-o cu o canoe.

Zeul-șarpe M'Boi, enervat, a crăpat pământul, formând un crater și, apoi, o cascadă.

Naipi a fost pedepsită să rămână o stâncă, bătută de apele ce cad în locul denumit Beregata Diavolului, din cadrul cascadelor Iguaçu, iar *Tarobá* a fost transformat într-un palmier, care să o contempleze pe *Naipi*.

Pepinieră de palmieri

În Parque National do Iguaçu, constituit ca patrimoniu național brazilian în anul 1939, intrarea costă 44,20R\$. Autobuzul parcului trece la fiecare 50 de minute. Anunțuri în portugheză și engleză.

Cât vezi cu ochii, numai păduri.

Un animal ca un bursuc, având râțul lung și subțire (ca un furnicar), cu coada groasă, în sus, printre tufișuri.

Animalele *quati*, în Iguazu.

Se numește *quati* și s-a obișnuit cu oamenii. S-au strâns o turmă. Ne miroase și caută mâncare și chiar își vâră botul în buzunare sau sacoșe.

80% dintre cascade aparțin Argentinei și 20% Braziliei. Se apreciază la 275 numărul de cascade. Pe o suprafață de 600.000 de hectare aflate sub protecția legii și 400.000 hectare de pădure.

Animale pe cale de dispariție care trăiesc în regiunea Iguasu: jaguarul, puma, caimanul, vulturul harpy, *ariticum araucaria*, plus multe specii nedescoperite încă.

Primul european care a ajuns în cascadele Iguacu a fost spaniolul Álvaz Núños Cabeza de Vaca în anul 1541.

Râul Iguacu are o lungime de 1320 km, curgând de la est la vest. Izvorăște din munții Serra do Mar, lângă Coritiba, și se varsă în fluviul Paraná, în bazinul La Plata, cu gura de vărsare în orașul brazilian Foz do Iguacu. Cursul de curgere al acestor cascade este între 1326-2506 m³/s.

Pe canalul Discovery am reținut, în New Mexico, că se estima flora și fauna megacascadei Iguassu la vreo 2.000 de specii de plante, 450 specii de păsări, 50 specii de mamifere și o imensitate de specii de insecte, formând un ecosistem enorm.

Dintre speciile de plante, amintesc: palmierul *pindo*, pomii uriași, orhideele, ferigile arborescente, bromeliile uriașe (*caraguata*) și trestii de peste 15 m.

Preoții iezuiți au stabilit prima lor misiune în zona Paraná în anul 1609. Pădurea tropicală de aici era locuită de acum 10.000 de ani de triburi preistorice denumite *Eldoradenses*.

Triburile *Guarani* au sosit din nord în jurul anului 1.000 î.C., cultivând pământul deforestat cu porumb, fasole, dovlecei și bumbac. Femeile și copiii se ocupau de agricultură, iar bărbații de vânat și pescuit. Lideri spirituali erau șamanii.

Ce urlăăă apele
în acest război infernal
de multiple căderi
în cascade.
Un curcubeu
al veseliei
taie
simfonia valurilor.
Nu e frumos –
E minunat!
Un Grand Canion
american
cu ape.
O defilare a spiritului
amețește ridicarea
în jos.
Îți vine rău
de la suflet.
Ca o plapumă nucleară
se năpustește
perdeaua de stropi,
de parcă tot universul
intră în mine.
Cum să te înalți
în Abis?
Un torent de sentimente.
Un uragan de vise.

Apa rece ca gheața
fierbe
la izbirea de pământ.
Cum se bulucesc
valurile!
Parcă dau cu ură
într-o viteză
nebună.
Câtă energie
artistică!
Formoso!
Impressionante!
Un amfiteatru
de idei.
Viva experiencia!
Nu doar să vezi,
să auzi,
ci să SIMȚI!

Vreau să-i citesc poezia Liliei, dar nici nu vrea să audă.
Ne-a udat jetul de apă de ne-a rupt.

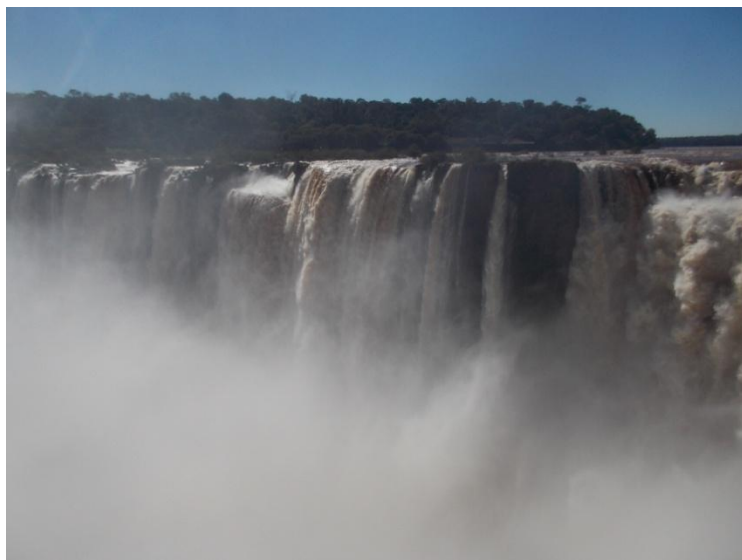
Am vizitat atâtea în lumea asta, că nu-mi pare rău că
mor...

Autorul, la cascada Iguassu

Cascada Iguassu, care separă Argentina de Brazilia, este de trei ori mai mare decât cascada Niagara (care separă Statele Unite de Canada) și mai largă decât cascada Victoria (care separă Zambia de Zimbabwe).

29.05.2014 – Cu autobuzul, intrăm în Argentina la Puerto Iguazu (4R\$), vreo 7 km. Schimbăm, la Argecam, *reaias* în *pessos*, 1 R\$ = 3,65 Ps.

Cascada Iguassu, Argentina

La vama argentiniană, cu pașapoarte americane, nu ne trebuie viză de intrare, ci cuponul de taxă de reciprocitate (pe care-o plătisem pe internet) și care-i valabilă 10 ani de la data cumpărării (24.03.2014) pentru multiple intrări.

40Ps transportul obștesc la Cascadele (*Cataratas*, în spaniolă și portugheză) Iguassu.

Vecinul de scaun zice că vorbesc spaniola cu accent... brazilian! (E probabil, fiindcă tocmai intrasem.)

Cu trenulețul deschis în Parcul Național Iguazú, partea argentiniană, stabilit în anul 1934 și cuprinzând 67.000 hectare.

Am întâlnit trei grafieri ale toponimului: Iguacu (în portugheză), Iguazú (în spaniolă), și Iguassu (în engleză). Toate se citesc : *i-g-u-a-s-u*.

Climat subtropical cu ploi abundente și temperaturi înalte. Biodiversitate enormă: de la microbii invizibili până la gigantica Palo Rosa (*Aspidosperma Polynevron*), care crește până la 45 m înălțime.

Pădurea, de un verde mustos, întinsă în sudul Braziliei, nord-estul Argentinei și estul Paraguayului, a fost redusă la 6% din suprafața originală! 30Ps intrarea în parc.

Ne ducem direct la *Garganta del Diable* (Beregata Diavolului). Este interzis să hrănim animalele (în special *quati* ne dau târcoale ca niște pisici languroase), pentru a nu altera comportamentul lor natural. Cu alte cuvinte, pentru a nu le învăța cu nărav !

Strașnic! Mamă-Doamne!

Deasupra cascadei cea mai învolburată de pe planetă ne duce traseul argentinian. Atâta apă curge continuu, continuu, cu forță divină, în Garganta del Diablo!...

Ți-e frică și să te uiți...

Parcă s-ar scufunda Pământul... ca la sfârșitul lumii!

Am explorat și circuitele superior, 800 metri și respectiv, inferior, 900 metri, având cascade mai mici dar măiestuoase.

Cu ce viteză se aruncă apa printre stânci, ca un proiectil!

Trecem și pe lângă o colonie de lilieci – cu miros scabros.

Ne «scăldăm» din nou.

– Dacă nu te uzi, nu e interesant!

Mi s-a umezit și dicționarul.

Cascada semicirculară din centru Iguazului are 80 metri înălțime și 2.700 metri în diametru.

Pe caldarâmul din parc, cântau orchestre de elevi din Argentina, Peru și Uruguay... *Iguazú en concierto*.

Reveniți în orașelul argentinian Puerto Iguazú, am colindat pe străzi să-l vizităm. Părea săracăcios față de urbele braziliene, cu drumuri mai deteriorate, cu magazine mai sărace.

Argentinienii nu și-au revenit din marea criză financiară și bancară din anii 2002-2003?

Ne-am întors în Brazilia, la Foz de Iguaçu.

Ziua următoare am vizitat *Parque das Aves* (Parcul de Păsări). Intrarea 28R\$.

Lilia pozează fiecare pasăre:

- *flamengo* albe; una doarme-ntr-un picior și cu ciocul în pene;
- *guará*, complet roșii;
- papagali verzi (se agață cu ciocul de gratii) [*Amazona Farinosa*];
- *Cuiú-cuiú* (papagal mic, verde pe corp, roșu pe cap);

Cuiú-cuiú în Parque das Aves

- papagali albaștri [*Anodorhynchus hyacinthus*];
- cel mai mult mi-au plăcut papagalii în patru culori: albastru, galben, verde și roșu;

- «strigătorii» (*screamers*), al căror sunet se aude de la 3 km distanță;
- păsări cu moț;
- alți *flamengo* cu gâtul de o jumătate de metru și aripile roșiatice, parcă dansează când fâlfâie din aripi;
- *tucan*, galben cu negru pe cioc, negru pe corp, cu ciocul mai mare decât el !
- alți *tucani*, negri ca niște ciori, cu ciocul verde;
- curci sălbatice;
- cocoșei, găinoi... (!);
- fazani pistruiți.

De ce (foto)jurnal «instantaneu»? Pentru că sentimentele sunt proaspete, nealterate, nefabricate.

Într-o cușcă înaltă, se ceartă papagalii *Macaw* de toate culorile... că ne surzesc. Sunt răi, sunt mândri de ei. Sunt dolofani. Unul îmi fură pixul din mână. Altul o mușcă pe Lilia de deget până la sânge. Când se apucă de urlat, ești parcă la balamuc. Țipă și unul, și altul...

Bogată fauna, flora, lumea animalică braziliană.

Sectorul de fluturi (*Mariposa*) și colibri (păsări-insecte!).

Não pise no jardim! Cu «prietenie falsă» de cuvinte, s-ar traduce: Nu vă pi... în grădina!

Păsări masive, ca animalele (*cassowary*), ce mai văzusem în Australia.

Excursiile sunt obositoare.

Excursiile sunt relaxante.

Excursiile sunt costisitoare.

Excursiile sunt...

Anaconda în cușcă, un ditamai șarpe. Să vezi unul din ăsta în natură... ți-ar crăpa fierea!

Iguana și o broască țestoasă în aceeași cușcă. Unul pe sus, altul pe jos.

Șarpele *boa*, care ajunge la patru metri lungime și trăiește în medie 20 de ani.

Ce vultur mare și greu, cât o oaie!

Struți, păuni.

Peste 150 de specii, iar, ca număr, peste 900 de păsări există în această grădină care rezidă în regiunea Iguassului. 43% dintre păsările din *Parque das Aves* s-au născut în captivitate.

Zoologico Bosque Guáraní [Grădina Zoologică din Pădurea Guaraní]. Intrarea gratuită.

«Nu deranjați animalele!»

«Nu hrăniți animalele!»

«Nu rupeți plantele!»

Mai mult un parc este, având colivii standard, din loc
în loc, cu păsări, șerpi sau mamifere.

O chiombilică de maimuțică se joacă cu un băț de
bambus.

O panteră urlând. S-o întâlnești în pădure, faci pe tine
de frică!

Lebede... negre.

Broaște țestoase plutesc pe lac. Le ține carapacea ca o
barcă.

Maimuțe mititele, ca niște șobolani sau lilieci.

Cu *ônibus*-ul orășenesc 104, de la Bosque Guárani la
Barajul Itaipu, 2,85 R\$ biletul.

Vedere panoramică a barajului din autobuzul turistic
(26R\$). O oră și 10 minute. Două opriri.

Barajul Itaipu

Contractul de construire a barajului s-a semnat în
1973 cu Paraguayul. Șaisprezece ani a durat
construcția.

Mulți *capibara* stau tolăniți pe iarbă în marginea șoselei. Trecem peste Rio Bella Vista. Porțile barajului au 20 metri lățime, 21 metri înălțime și 300 de tone. Energia rezultată din această hidrocentrală se împarte 50%-50% între Brazilia și Paraguay.

Itaipu înseamnă în limba indigenilor *Tapi Guáraní* «Piatra care cântă». Barajul se află pe râul Paraná. Este cel mai mare generator de energie reutilizabilă al globului.

Mimba Cuera înseamnă «Salvarea animalelor» (în timpul ridicării barajului, s-a avut în vedere protecția animalelor din zonă). Barajul are 146 m înălțime, cât un bloc cu 65 de etaje. Prin turbinele sale trec 700.000 l/s, producând energie ce poate alimenta un oraș cu 2,5 milioane de locuitori.

S-a înființat un eco-muzeu privind construcția centralei electrice.

Parcul Tehnologic Itaipu conține și spațiul în care au locuit primii muncitori la baraj. La centrul de comandă lucrează tehnicieni brazilieni și paraguayeni.

Întrucât Paraguayul este o țară mică, numai 10% din energia produsă îi este suficientă. Restul de 40% este vândută Braziliei.

Construcție grandioasă, ce mai! 8 km lung, cu un rezervor de 1.350 km² ca suprafață.

Diametrul turbinelor este de 10 m. 8 tone de pământ au fost excavate.

Am trecut cu autobuzul prin Paraguay (pentru prima dată), drumul barajului numai (fără viză și fără control de pașapoarte!).

Luăm masa: *Picanha a Brasileira* (28,90R\$) și bere Bohemia (5,90R\$), la restaurantul «Rafain Chopp» din Foz do Iguaçu :

- picanha,
- cuve refogado,
- banana milaneza,
- farofa,
- alho frito,
- vinagrete,
- arroz.

Acuma șapte ani, când mă întorceam din Egipt, avionul a căzut brusc, la un gol de aer, 100 de metri în altitudine. Un urlet al întregilor călători s-a auzit ca la o prăbușire, dar pilotul a reușit să reia controlul...

De atunci, când se zguduie, la turbulențe, aparatul de zbor, mă țin încordat de spătarul scaunului din față...

În excursii, devin mai sărac material și mai bogat spiritual!

Înțeleg mai bine, în portugheză, textul scris decât cel vorbit. Am timp să poposesc asupra cuvintelor și să fac analogii cu spaniola, cu franceza și chiar cu româna.

31.05.2014 – Iguassu – São Paulo.

De trei ori trecut prin São Paulo și niciodată vizitat.

Doar în aeroport, sărit dintr-un avion în altul.

Iar din São Paulo, cu compania LANARGENTINA, spre

Buenos Aires, 3 ore de zbor.

¡Una nueva aventura!

Ne-au dat argentinienii locuri la clasa I (3A și 3B), deși plătisem pentru economic.

– Vezi, îi zic Liliei, ai noroc cu mine!

– Ba tu ai noroc cu mine, răspunde.

Când ne-o fi mai rău, așa să ne fie!

Primim în avion ziare gratuite. În «Folha de São Paulo» din 31 mai, despre «ciberterrol total», teroarea cibernetică totală prin invadarea email-urilor private, prin atacarea site-urilor web din partea hacker-ilor Anon Manifest care protestează contra Cupei Mondiale. Și «La Nacion» din Buenos Aires, socio-politic. Plus revista «Gente y la actualidad» (Nr. 2549), de cancan.

Buenos Aires

Călătoria înseamnă cunoaștere.

Ultima escală, ultima vizită: Buenos Aires. Intrăm a doua oară în Argentina. Schimbat 200\$ la rata de 1\$ = 8,01Ps.

Ne e mai simplu în spaniolă decât în portugheză.

Cu autobuzul TrenderaLeón, de la aeroport până în centrul orașului (110R\$ de persoană).

Publicitate în aeroport, pe străzi, în magazine pentru Lionel Messi, celebrul fotbalist argentinian de la FC Barcelona.

Cazați la Hotel Alzacar din centru cu 387Ps pe noapte (cică putem plăti și în reali). Îmi place că ne zic ăștia, cum deschidem gura, că suntem din... Brazilia! În Brazilia păream din... Argentina!

Când te plimbi, simți că trăiești. Seara pe Calle (Peatonal) Florida – cea mai faimoasă din Buenos Aires (ca Unirii, în Craiova). Am schimbat în oraș cu 9,50Ps pe dolar, apoi ni s-a oferit și 11Ps.

Nu mai e Maradona antrenorul Naționalei Argentinei, ci Sabella Alejandro.

Dansuri pe stradă. *¡Que hermoso!* Doar suntem în țara tangoului... Există și Academia Nacional del Tango, chiar lângă hotelul nostru, pe Avenida De Mayo.

Buenos Aires, orașul tangoului

Pe unde călătoresc, în diverse țări, când întreb de prețuri, transfer în dolari, să pot compara.

În ziarul «Nacion» din 31 mai, un articol de Teresa Buscaglia despre ascultarea telefoanelor, interceptarea și citirea email-urilor prin programe de spionare a celularelor, ca Msay, Couple, Tracker și Mobil Spy, prin care un partener îl controlează pe altul ori află GPS-ul său.

01.06.2014 – Oamenii pe străzi, amabili, vorbăreți, mărunți, față de brazilieni, care sunt mai înalți și mai solizi.

Pe Avenida de Mayo, până la Casa del Gobierno (Clădirea Guvernului).

Intrăm în Catedrala Metropolitană din Buenos Aires. Lilia face poze pe la toate mozaicurile și icoanele.

Un monument dedicat triumfului din San Lorenzo, în 1813, care a dus la câștigarea independenței Argentinei în 1816.

Și lui José de San Martín (1778-1850), războinic care a contribuit la independența statelor Argentina, Chile și Peru.

Plus Tomas Guido (1788-1866), brigadier general.

Plaza de Mayo, cu un monument înalt, dedicat Revoluției de la 25 mai 1810 contra Spaniei, și un parc plin de porumbei.

Manzana de las Luces – cu arhitectură din sec. 17, cea mai veche din Buenos Aires.

Iglesia San Ignacio.

Întâlnit pe profesorul universitar de fizică dr. Diego Lucio Rapoport, de la Universidad Nacional de Quilmes.

Cu prof. univ. dr. Diego Lucio Rapoport și soția sa,
la Buenos Aires

Tocmai a terminat de scris o mega-carte de 1.800 de pagini, «Non Dual Modification of Science Knowledge: Nature, Cognition, and Myth».

Suntem “sanctificați” mergând pe trotuare de găinaț de pasări!

În San Telmo, la bălci, înființat în anul 1897, cu tarabe de artizanat.

S-a format *Merco Sur*, market-ul din sudul Americii de Sud: Uruguay, Argentina, Paraguay, Brazilia și Chile.

După ce înveți o limbă, începi să o iubești.

Tania Valeria Rapoport, fiica lui Diego, este pictoriță și graficiană. Admirăm tablouri în ulei: onirice, simbolice.

Tania Valeria Rapoport și picturile sale

Explozie de galben și verde în oraș.

Museo Historico Sarmiento. Sarmiento a creat și extins sistemul educațional argentinian.

În China Town. Iată că există și în Argentina! Chiar și *supermercado Casa China*.

13 milioane de oameni locuiesc în Buenos Aires și în suburbii. Trăiești zece ani fără să întâlnești pe cineva care-l cunoști.

În China Town din Buenos Aires, cu prof. Rapoport

Pe Avenida Libertador, cu opt benzi, seară, și luminile strălucind.

02.06.2014 – Dimineața, cu autobuzul, la 20 km distanță de centrul Buenos Aires-ului.

Donat la Biblioteca Universității Quilmes un exemplar al cărții mele « Introduction to Neutrosophic Measure, Neutrosophic Integral, and Neutrosophic Logic», 2014.

Prezentat lucrarea «Neutrosophic Triplet Group and Its Application To Physics», la UNQ, din suburbia Bernal a Buenos Aires-ului, la Departamentul de Știință și Tehnologie. Folosind tripletul neutrosophic $\langle A \rangle$, $\langle \text{neut } A \rangle$ și $\langle \text{anti } A \rangle$, le-am conectat cu diverse noțiuni din fizică.

Întorși la Buenos Aires, am luat-o pe bulevarde.

Compro oro & plata (Cumpăr aur și argint), pe strada Sarmiento.

Plaza Sabeer. Parcul Rosedal (cu lacuri), cu haite de câini.

Statuia lui Carlos Tejector (1817 – 1902), guvernator al orașului, procuror general și creator al Codului penal.

Plaza Alemania, înființată la 6 mai 1994, cu un monument dedicat națiunii argentinienne de către comunitatea germană, în centenarul MDCCCX, ridicat de sculptorul Gustavo Adolfo Bredow (1875 – 1941), care a studiat la Dusseldorf. Sculptorul înfățișează relația dintre om și natură.

Am cumpărat o carte de Abel Basti „Tras los pasos de Hitler” (Pe urmele lui Hitler), publicată la Buenos Aires, de Editura Planeta, în anul 2014, ediția a doua, în 4.000 de exemplare. Am citit-o pe avioane, în aeroporturi.

Conform teoriei oficiale, transmisă de Țările Aliate, Hitler s-a sinucis pe 30 aprilie 1945, la ora 15:30, în buncărul său din Berlin, împreună cu amanta sa Eva Braun.

Dar mii de naziști s-au putut refugia în America Latină, în special, în sudul Argentinei (Patagonia, Țara de Foc). Câțiva naziști celebri, precum Adolf Eichmann, Erick Priebke sau Josef Schwammberger au fost capturați în Argentina și, apoi, executați. Eduard Rosckermann, supranumit „Măcelarul”, a fost prins, dar a scăpat prin complicitatea poliției argentinene. Însă, Herbert Hein și colegul său, Josef Mende (,,Doctorii morții”) nu au fost niciodată identificați în exilul lor sud-american.

Autorul cărții se întreabă: dacă au scăpat câteva mii de naziști de mâna a doua sau a treia, să nu fi putut scăpa și Adolf Hitler cu amanta lui Eva Braun?

Armata sovietică, ocupând Berlinul în mai 1945, a descoperit două cadavre arse, presupunând că ar fi ale celor doi, care s-ar fi sinucis. Pe atunci nu se putea studia ADN-ul. Craniul, presupus a fi al lui Hitler, a fost depus la Arhivele Federale din Moscova. Însă, când o echipă științifică nord-americană a analizat ADN-ul acestui craniu, a descoperit că acesta aparținea unei femei tinere, între 30-40 ani, nicidecum lui

Hitler! Și Stalin, și FBI sau CIA se îndoiau de sinuciderea lui Hitler.

Conform unui militar brazilian, Hitler ar fi murit în vara anului 1971 (la vârsta de 82 de ani). Ar fi călătorit prin Argentina, Brazilia, Paraguay și Columbia folosind un nume fals: Adolf Schütelmayor.

Fuga lui Hitler ar fi fost cunoscută serviciilor secrete ale marilor puteri. Se presupune că ar fi scăpat fugind fie cu un avion special, zburând fără escală din Berlin până în Argentina, fie la bordul unui submarin UBoot.

Nemții se înfiripaseră în sudul Patagoniei încă din Primul Război Mondial prin vapoare care ancoraseră sau naufragiaseră aici, într-unul din ele fiind chiar Wilhelm Canaris, șeful spionajului de mai târziu al lui Hitler.

De la sfârșitul Primului Război Mondial până în 1932, în Argentina trăiau peste 140.000 de minoritari germani, iar până în 1940, comunitatea lor ajunsese la 250.000. Incepand din 1933, serviciile secrete au trimis agenți care sa faca propaganda nazista in colectivitatile germana argentiniana, naziștii caștigand mulți simpatizanți.

Unele guverne sud-americane cochetau cu Hitler, dar în același timp simulau în interior o politică anti-nazistă. În 1939, un scandal de proporții

izbucnește între Buenos Aires și Berlin, când guvernul argentinian primește copia unei presupuse informări secrete de la Ambasada Germană, prin care naziștii vor să ia Patagonia, considerată „tierra de nadie” (țara nimănui). În Al Doilea Război Mondial, Argentina se menține neutră. Militarii germani, naufragiați pe coastele argentinienne în urma luptelor cu vasele britanice, sunt internați în lagăre.

Brazilia intră în război în anul 1942 contra Axei (Germania-Italia-Japonia).

Atât comunitatea anglofilă, cât și cea germanofilă, căutau să atragă Argentina de o parte sau alta.

În ianuarie 1944, președintele argentinian, Ramirez, rupe legăturile cu Japonia și Germania. Spre sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, s-au format poduri aeriene între Germania și Spania prin escadrile de avioane numite Führerstaffel, prin care naziștii se refugiau apoi spre Japonia (care nu capitulase încă) și spre Argentina.

În februarie 1945, un singur submarin german transportase în Argentina milioane de mărci, dolari, lire sterline, franci elvețieni, florini olandezi, franci belgieni și franci francezi, pe lângă 2.511 kg de aur, 4.638 carate de diamante și briliante, plus 87 kg de argint.

Aceste fonduri sunt depuse în bănci germane din Argentina și, de notat, și în contul lui Juan

Domingo Perón și soției sale, Maria Eva Duarte de Perón. Presat de celelate națiuni sud-americeane, guvernul argentinian declară la 27 martie 1945 război Axei, invocând Actul din Chapultepec.

Succesorul lui Hitler, Amiralul Doenitz, anunță la 1 mai 1945 că Führer-ul a murit ca un „erou” în lupta împotriva sovieticilor. Dar agenția rusă de știri TASS s-a îndoit de moartea lui Hitler, considerând-o ca un truc nazist.

S-au vehiculat speculații că Al Treilea Reich ar fi construit o bază gigantică subterană la Polul Sud, denumită „211”, în urma Expediției Antarctice din anul 1938. Germanii ar fi luat teritoriul Neuschwabenland (din Antarctica).

În anii '50, diverse ziare și reviste din lume (chiar vestitul „Le Monde”, apoi „Bonjour”, „The Plain Truth” etc.) publică articole că Hitler ar fi viu. Au apărut și o serie de cărți pe marginea acestui subiect. Conform altor documente, la sfârșitul războiului, câteva submarine germane au transportat clandestin naziști în Argentina. Aliații capturaseră un submarin nazist (U-505) în 1944 și reușiseră să descifreze sistemul criptografic german de comunicare secretă, numit Enigma.

Totuși, submarinele nemțești erau dotate cu radare avansate (*Radardetektor FuMb26 Tunis*) care

detectau avioanele inamice pe o rază de 50 km, dar și generau „un câmp de protecție”, care le făcea invizibile radarelor inamice.

Se formase o filieră nazistă care asigura pașapoarte, vize și adăpost refugiaților. Între 1946-1955, Președintele argentinian Perón a aprobat emigrarea a 80.000 de germani și austrieci, plus un mare număr de croați ustași, italieni fasciști și colaboraționiști.

Nu au putut fi depistați criminalii de război, pentru că refugiații veneau cu documente false.

Administrația sa chiar vindea pașapoarte și certificate în alb pentru a facilita emigrarea în Argentina a fugarilor europeni.

Hitler și Eva Braun s-ar fi refugiat cu un submarin în Patagonia și ar fi locuit la ferma San Ramón, la vreo 30 km de orașul Bariloche, la poalele munților Anzi. Ferma cuprindea 30.000 hectare de teren, ai cărei proprietari fuseseră germani din generații.

Se crede că Helmut Gregor („el doctor Gregor”, denumit în exil) era numele fals al criminalului nazist Josef Mengele, niciodată prins.

Șeful gărzii personale a lui Hitler, Wilhelm Monhke, de asemenea s-a refugiat în Argentina sub numele fals Pedro Geller, după ce fusese capturat de ruși și eliberat după mai mulți ani.

Se crede că și Vice-Führer-ul, Martin Borman, și Heinrich Müller, șeful Gestapo-ului, și-ar fi înscenat moartea, refugiindu-se în America de Sud.

Conform autorului hispanic al acestei cărți, Abel Basti, printre fugarii acuzați de crime de război sosiți în Argentina se numără și Vjekoslav Vrancic, Erick Priebke, Walter Kutschmann, Eduardo Roschmann, Klaus Barbie, Gustav Wagner, Walter Rauff, Friederich Schewend, Franz Röstel, Gerhard Bohlen, Franz Stangl, Herberts Cukurs, Jacques de Mahieu, Ludolf-Hermann von Alvensleben, Andreas Riphagen, Willem Sassen, Jan Olij Hottentot, Jan Durcansky, Vohteh Hora, Hans Fishboeck, Constantin von Groman, Branco Benzon, Vlado Svencen, Ante Pavelic (Președintele Croației naziste), Joseph Schwammberger, etc.

Joseph Broz Tito a solicitat extrădarea criminalilor de război Ante Pavelic, José Bercovic, Mirko Eterovic, Ivo Bogdan, Vinko Nikolic, Daniel Livanotic, Marko Colak și Yacob Yovovich.

Comisión Argentino de Inmigración a facitat emigrarea fasciștilor și naziștilor. Curios că și Vaticanul i-a ajutat. Analog, Ambasadele Argentinienne din țările europene. Se efectuau operațiuni de evacuare a naziștilor.

Proiectele de anvergură s-au întreprins în Argentina cu ajutorul acestor refugiați după război: arme de ultimă tehnologie, avioane moderne, energie atomică, motoare pentru submarine.

Președintele Perón se ambiționa să transforme țara într-o putere mondială. La proiectul nuclear lucrau și oameni de știință italieni (Abele și Pinardi) și, în special, germani (Beck, Haffke, Greinel, Ehrenberg, Seelmann, Eggelbert).

Argentinienii construiau în secret și un motor atomic pentru submarine. (Statele Unite au realizat primul submarin nuclear din lume în anul 1954, numit « Nautilus », ca-n poveștile lui Jules Verne).

Argentinienii fabrică și primul lor avion de vânătoare cu reacție, numit *Pulqui II*.

Urmăream în New Mexico la televizor pe canalul Discovery o emisiune despre Mega-Armele lui Hitler și industria sa de război. După conflagrație, odată cu ocuparea Germaniei, a început o goană după vânarea oamenilor de știință și tehnicienilor germani. O parte dintre aceștia au fost luați de URSS, alții de SUA. Alții au fugit în America Latină. Așa încât, în timpul războiului din Coreea (iunie 1950 – iulie 1953) s-a constatat că avioanele sovietice și cele americane de luptă erau asemănătoare. De ce? Fiindcă fuseseră făcute după proiecte germane!

Autorul cărții prezintă multe mărturisiri de martori oculari care l-ar fi văzut pe Hitler. Naziștii se întruneau și în exil. Națiunile Unite au adoptat o rezoluție împotriva extrădării lor în țările comuniste, precum Iugoslavia. Hitler și Eva ar fi fost adăpostiți de mai multe familii prin Bariloche și Cordova în Argentina. Un partid nazist argentinian se înființase în 1931 în timpul guvernării lui Uriburu.

Este investigată și viața sexuală a lui Hitler. Multe femei s-au îndrăgostit de el (afirmă autorul). Unele chiar s-au sinucis din dragoste. (Analog, Stalin avea trecere la femei. Dovadă că puterea (sau faima) atrag sexul slab!).

Sunt și persoane care s-au declarat a fi descendente din Hitler.

Un alt autor, Max Gregorcic, în cartea sa „Hitler no murió en Berlin” (Hitler n-a murit în Berlin), susține în 1987 că numele fals al lui Hitler în Argentina era Martin Karl Hunger ; ar fi trăit în provincia Mendoza și ar fi murit la 13 octombrie 1986.

Diverse investigații au obținut diferite concluzii privind Hitler. După alte variante, Hitler ar fi plecat din Argentina în Paraguay, unde ar fi trăit liniștit protejat de serviciile secrete ale dictatorului Stroessner.

Simona Halep, tenismancă româncă, s-a calificat în semifinalele în Campionatul de Tenis de la Roland Garros, 2014, conform știrilor sportive de la TV-ul argentinian.

Pe Bulevardul Președintelui Figueroa Alcorta, multe ambasade: Uruguay, Spania, Iran.
Statuia lui Aristobulo del Valle (1846 – 1896).

În Plaza del Uruguay, un moment dedicat independenței coloniilor spaniole unite.

Un memorial adus lui Raoul Gustaf Wallenberg (n. 1912 – ?), eroul fără mormânt, dispărut în acțiune în Cel de-al Doilea Război Mondial.

Artă «metalică» de Carlos Regazzoni

Artistul de avangardă Carlos Regazzoni (n. 1943), care a studiat la Școala Națională de Arte Frumoase «Manuel Belgrano» din Buenos Aires, creează din deșeuri metalice. *Junk Sculpture*, dar în sens pozitiv.

Plaza de Las Naciones Unidas. Se întinde pe patru hectare. La mijloc, «La Flor», monument emblematic ridicat de arhitectul Eduardo Catalano.

Floarea de aluminiu a lui Eduardo Catalano

Floarea are petalele din aluminiu și oțel, cu o înălțime de 20 de metri, diametrul de 16 metri și cântărește 18 de tone.

Alăturat, Facultatea de Drept cu 14 coloane, în stil atenian.

Florentin Smarandache

Din Amazonia în Pampas (fotojurnal instantaneu)

Florentin Smarandache, în Buenos Aires

Primul Premiu Nobel din America Latină l-a luat Carlos Saavedra Lamas (1878 – 1959), în anul 1936.

Turnul monumental, construit în 1916, de 39 m înălțime.

La cumpărături în Market-ul *Paseo del Compro*.

Am ajuns în Portul Madero.

În 1882, Congresul aprobă construirea portului. Lucrările încep în 1897. Între 1911 – 1930 s-a făcut Portul Nou.

La *Corbeta Uruguay*. Prima corabie de metal care în anul 1874 a aparținut Armatei Argentinienne în expediția din Atlanticul de Sud. Corabie școlară în perioada 1877 – 1880.

Între 1903 – 1922 a participat la navigări în Antarctica. Din 1954, a devenit muzeu.

Frunze veștejite căzute. Aici e toamnă. În emisfera nordică e primăvară.

03.06.2014 – Prințul Spaniei Juan Carlos a abdicat de la domnie. A fost instalat la 23 februarie 1981, democratizând țara. Fiul său, Felipe al IV-lea urmează la tron. Populația vrea un referendum pentru a alege între republică și monarhie.

Pe platforma de la *Reserva Ecológica Castanera Sur*. Păsări mici, care fac gălăgie mare.

Avenida Castanera s-a construit la începutul sec. 20, deschizându-se în 1916. În 1989 portul vechi (170 hectare) s-a integrat orașului.

Promenadă pe faleza Lagunei de los Coipos. Alte două lagune mai vedem: de los Patos și de las Gaviotas.

Mult stuf și păpuriș.

Laguna de los Patos, Buenos Aires

Arbori exotici: *arce, alcanforero, ligustro, nispero, duraznero, árbol del cielo, laurel, paraiso și morera*. *Ligustro* crește parcă având ciorchini de struguri pe crengile sale!

Tinerii aleargă pe alei, sub umbrare.

Fac și colecție de monezi din țările pe care le vizitez.
După realii brazilieni, acum păstrez câțiva pesoși argentinieni.

Vizită citadină: arhitectura clădirilor, străzile, autobuzele și relaxare prin parcuri.

Cumpărături pe Avenida Santa Fe.

«La Casa de Bernarda Alba», dramatizare după Gabriel Garcia Lorca, se joacă la *Teatro Regina* din Buenos Aires.

Plaza Libertad. Statuia lui Adolfo Alsina (1829-1877).
Teatrul Colon.

Obeliscul de pe Bulevardul 9 Iulie, construit în urma legii din 20 septembrie 1880, la inițiativa Președintelui Nicolas Avellaneda, conform decretului președintelui Julio A. Rosa pe 6 decembrie 1880.

Ministerul Sănătății, cu portretul Evei Duarte de Perón (1919 – 1952), foarte îndrăgită pentru poziția ei de apărare a dezmoșteniților (*descamisados*). A fost a doua soție a popularului Președinte Juan Domingo Perón, politician (1895-1974), adept al «justițiarismului» și «populismului», ales președinte între 1946 –1955 și 1973 – 1974. Perón a naționalizat marile industrii și le-a dat fermierilor drept de vot.

În Plaza San Martin, un arbore foarte gros pe care l-ar putea cuprinde 10 oameni, numit *gomero*, din familia *Moraceae*, cu demirea științifică *Ficus macrophylla*, cu crengi și tulpini strâmbe, noduroase. Are vârsta de 100 de ani și domină parcul.

Am luat o porție de Buenos Aires!

Lumina de la capătul tunelului,
în Buenos Aires

300Ps taxiul din centrul oraşului până la aeroportul internaţional Ezeiza. Mi-am cumpărat haine, m-am înnoit parcă.

Taximetristul ne atrage atenţia că autobuzul echipei naţionale argentinienne de fotbal trece pe lângă noi spre stadionul AFA (Asociation de Futbol de Argentina), pentru antrenament.

Nu poţi schimba înapoi pesoşii rămaşi în dolari, dacă nu ai chitanţa iniţială (de schimbare a dolarilor în pesos).

Și la intrare, și la ieșire din Argentina, ni s-au luat
amprente și poze digitale la vamă.

Buenos Aires – Miami. Aproape 10 ore de zbor.

Înțepeniți pe scaune.

Avionul parcă stă în aer, comparat cu stelele.

La casă îmi cântă solistul columbian Juanes, *Tengo la
camisa negra...*

Apoi, Miami – Dallas și Dallas – Albuquerque.

Perfecto! Ne-am întors acasă.

Să iau pulsul vieții. Să intru în vorbă cu
omul obișnuit. Să bat trotuarele ori
să stau la o terasă privind trecătorii.
Turismul ca un *modus vivendi*. Ca o
adaptare continuă.
Ca o aventură culturală.

- Cum a fost vacanța? M-a întrebat un prieten.
- Prea scurtă!

[fragment din jurnal]

